

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

към публичното обсъждане на проекто-бюджета за 2024 г., актуализираната бюджетна прогноза за 2025-2026 г. и проект на бюджетната прогноза за 2027г. на Община Аксаково

Въпреки по-благоприятната бюджетната рамка за 2023 г., в частта ѝ за делегираните от държавата дейности, и предприетите мерки за по-добро планиране на приходната и разходната част в местните дейности, изпълнението на бюджета през 2023 г. не позволи да се разплатят всички дължими плащания. На тази база встъпихме през 2024 г. с финансови тежести от 2024 г., като просрочените задължения са в размер на 368 319 лв.

Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. е осигурен по-висок ръст на трансферите от държавния бюджет за взаимоотношения с общините, в размер на около 9,37 % от достигнатите размери към 31.12.2023г.: във функция „Образование“ – 11,14 %, във функция „Общи държавни служби“ – 0,78%, във функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“ – 26,88 % , във функция „Здравеопазване“ – 6,15%, във функция „Почивно дело и култура“ – 20,12 %, във функция „Отбрана и сигурност“ – 18,82 %, в целевата субсидия за капиталови разходи – 0,83 %, в общата изравнителна субсидия – 1,61 %. За сметка на това, отново не се разшири местната приходна база. Предвидени са трансфери за други целеви разходи за местни дейности, които са предназначени за достигане на минималната работна заплата за 2024 г.

При разработването на бюджета за 2024 г., актуализираната бюджетна прогноза за 2025-2026г. и проект на бюджетната прогноза за 2027г. са взети предвид:

- проект на ПМС за изпълнение на ДБРБ за 2024 г.;
- разделението на дейностите и определените натурални и стойностни показатели за делегираните от държавата дейности, съобразно съответните специални закони и определени стандарти с Решение на Министерски съвет № 346 от месец май 2023г., изменено с Решение на Министерски съвет № 346/28.11.2023г.;
- основните допускания, таваните на разходите/бюджетните взаимоотношения и други параметри, включени в РМС № 459 от 2023 г.;
- действащите законови и подзаконови актове;
- уточнените натурални и стойностни показатели, като се изключат еднократните разходи от бюджета през предходната година;
- настъпилите до момента на съставянето на бюджетната прогноза промени в нормативната уредба, засягащи местните дейности в общината;
- новите и закриващите се структури и функции към момента на съставянето на прогнозата;
- приетите от общинския съвет стратегии и прогнози за развитие на общината;
- фискалните правила и ограничения, предвидени в Закона за публичните финанси;
- предвидено съфинансиране за сметка на бюджета на общината по проекти, финансирани със средства от фондовете на ЕС и др. международни програми;
- политиката на общината за управление на инвестициите и активите;
- поемане на ангажименти за разходи при обезпечен бюджет;
- своевременно разплащане на задълженията и недопускане или намаляване на просрочията;

- предприемане на допълнителни мерки за подобряване на финансовата дисциплина;
- задълженията по финансиране на общинския дълг и намеренията за поемане на нов общински дълг;
- разпоредбите на чл. 17, т. 10 от Наредбата за условията и реда за съставяне на тригодишната бюджетна прогноза за местните дейности и за съставяне, обсъждане, приемане, изпълнение и отчитане на общинския бюджет на Община Аксаково за определяне показателите за разходи по кметства и населени места с кметски наместници, с изключение на тези, които са определени като второстепенни разпоредители с бюджет;
- приоритизиране на политики и програми, преглед на ефективността на предоставяните публични услуги и елиминиране на неефективни разходи;
- засилване ролята на вътрешния одит.
- реалистично планиране на собствените приходи, което допринася за постигането на бюджетна стабилност в средносрочен план.

Непрекъснато нарастващите потребности на гражданите и общността от повече и по-качествени услуги, поставят пред нас все повече предизвикателства и изисквания от прецизен анализ и по-пълно обхващане на всички потенциални източници на допълнителни приходи, както и прилагане на повече и по-ефективни мерки за подобряване на събираемостта. Планът на разходите се разработва също на база задълбочен анализ на финансовото състояние на общината и реалистични очаквания по отношение осигуряването на средства за предоставянето на публични услуги. Заедно с това е необходимо да се минимизират ефектите от рискови фактори, както от изпълнението на местни общински политики, така и от външната среда.

Стремежът на общинска администрация е бил по възможност най-пълно да съобрази бюджета с основните принципни изисквания, променените условия и по-нататъшното осъществяване на целите за развитие на Община Аксаково.

Общият размер на бюджета на Община Аксаково за 2024г. е 41 364 540 лв., от които: 19 397 415 лв. за делегирани от държавата дейности, 20 644 111 лв. за местни дейности и 1 323 014 лв. за дофинансиране на държавните дейности.

В сравнение с бюджета за 2023г., общият размер на разходите в проекто-бюджета за 2024г. е по-висок, което се дължи най-вече на завишения размер на средствата за делегираните от държавата дейности и на по-големите инфраструктурни обекти по инвестиционната програма на общината, които ще се финансират с привлечени средства. Същевременно проекто-бюджетът за 2024г. в приходната част е завишен с по-високия ръст на трансферите от държавния бюджет за делегираните от държавата дейности, както и с предвидените възможни средства от външни източници, възстановени отчисления и обезпечения по ЗУО, трансфери от общините Варна и Белослав и средства от индивидуални договори за ползването на Регионалното депо за отпадъци в с.Въглен, средства от национални програми и др.

По видове на приходите и разходите, както и направиленето на разходите по дейности се вижда от Таблицата за бюджета на Община Аксаково за 2024 г. и Таблица за бюджета за 2024 г., актуализираната прогноза за 2025 и 2026 г. и прогноза 2027г., в частта за местните и дофинансирани дейности на Община Аксаково.

Разходите за делегираните от държавата дейности са остойностени чрез конкретни натурални и стойностни стандарти, определени с Решение на Министерски съвет № 346 от месец май 2023г., изменено с Решение на Министерски съвет № 346/28.11.2023г. и се финансират с обща субсидия за делегираните от държавата дейности, целеви трансфери и преходен остатък от 2023г.

Местните дейности се финансират със собствени приходи, с трансфер за обща изравнителна субсидия, която се определя по единна методика за всички общини, трансфер за зимно поддържане и снегочистване, целева субсидия за капиталови разходи, общински дълг, други трансфери, друго финансиране и преходен остатък от 2023 г.

Делегираните от държавата дейности, дофинансирани с общински приходи се финансират със собствени приходи и с трансфера за обща изравнителна субсидия.

Общо разходите в текущия бюджет за делегираните от държавата дейности са предвидени в размер на 17 365 831 лв., от които за общинска администрация и кметове – 1 906 500 лв.; за други дейности по избори – 0 лв.; за отбрана и сигурност – 239 122 лв.; за образование – 12 889 481 лв., за здравеопазване – 571 554 лв., за социални грижи – 1 367 788 лв., за

читалищата – 375 112 лв., за спорт за всички 3 774 лв. за др. д-сти по културата – 2 500 лв., резерв в размер 10 000 лв.

Приходите в делегираните от държавата дейности са планирани на база размера на бюджетните взаимоотношения на Община Аксаково с ЦБ за 2024г., определени съобразно натурални и стойностни показатели, преходен остатък от 2023г. и собствени приходи на второстепенните разпоредители с бюджет.

За делегираните от държавата дейности във функция “Образование” са разчетени средствата за делегираните бюджети на училищата, заплати и осигуровки и издръжка на детските градини /ДГ/ и средства за Центъра за подкрепа за личностно развитие.

За делегираните от държавата дейности във функция “Здравеопазване” са разчетени средства за заплати, осигуровки и издръжка, определена на броя на децата и учениците, обслужвани в здравните кабинети на училищата и детските градини и средства за заплати и осигуровки на персонала в детските ясли и детска кухня.

Директорите на звената в образованието, които прилагат системата на делегираните бюджети, утвърждават числеността и средствата за работна заплата на персонала в учебното заведение.

Във функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи” са предвидени средства за функционирането на „Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания ” в с.Кичево с капацитет 15 места. Услугата се предоставя от Социална асоциация „Св.Андрей” БГСНЦ, след проведен конкурс по Закона за социалното подпомагане. Предвидени са средства и за „Център за обществена подкрепа“ в гр.Аксаково, с капацитет 40 места, за Център за социална рехабилитация и интеграция, с капацитет 20 места и за „Асистентска подкрепа“, със среден капацитет 57 потребители, като услугите се предоставят като дейност от Община Аксаково.

Предвидените средства за читалищата, в рамките на определените стандарти, са разпределени съгласно вътрешни правила, които уреждат условията и реда за разпределение на годишната субсидия по бюджета на Община Аксаково на народните читалища, съобразени с указанията на Министерство на културата, относно организацията и методиката при прилагане на критериите за разпределение на субсидията за читалищата на територията на общината и вътрешните правила в Община Аксаково. Годишната субсидия се предоставя с цел осигуряване, поддържане и развитие на дейностите, осъществявани от народните читалища в сферата на културата, образованието и социалните дейности.

Въпреки увеличението на средствата по повечето стандарти за делегираните от държавата дейности, техните размери за общинска администрация не са разчетени според спецификата на общината в непосредствена близост до областния град и са крайно недостатъчни за предоставянето на услуги на гражданите, включително и нови такива, възложени без осигурено финансиране, което налага дофинансиране на численост и средства в дейността и през 2024г.

В текущия бюджет в местните дейности и за дофинансиране на делегираните от държавата дейности са предвидени средства в размер 13 015 250 лв., които трябва да осигурят нормалното осъществяване на дейностите по предоставяните от Общината публични услуги.

Собствените приходи са планирани на база реалната оценка, съобразена със Закона за местните данъци и такси и след извършен анализ на събираемостта им през последните четири години, в общ размер на 13 587 743 лв. , в т.ч. за текущи дейности по бюджета 13 015 250 лв.

Данъкът върху придобиване на имущество е разчетен в размер на 3%, данъкът върху недвижимите имоти /ДНИ/ е диференциран по населените места на територията на общината в рамките от 3,8 до 4,5 на хиляда, като се запазват определените размери за 2023 г.

Данъкът върху превозните средства е предвиден в размер, сходен с отчетения през предходната 2023 година, тъй като от Общински съвет-Аксаково са предложени и приети възможните най ниски ставки, предвидени в ЗМДТ. През 2024г. не се променя размера на облагане при данъка върху МПС.

Приходите от таксата за битови отпадъци са предвидени, така че да се осигурят разходите по предоставените услуги за сметосъбиране и сметоизвозване, депониране на отпадъците, закриване и следексплоатационни грижи на депата с преустановена експлоатация и поддържане чистотата на обществените територии, без да се променя размера на определената такса. Отчетено е и

прогнозното намаление на отчисленията по чл.64 от ЗУО, при постигане на целите за намаляване депонирането на отпадъци, както и измененията в нормативната уредба, относно финансиране на дейностите по чистотата и управление на отпадъците в Община Аксаково:

- Месечните обезпечения и отчисления за 2023 г. и 2024 г. по чл. 60, ал. 2, т. 1 и 2 и чл. 64, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците може да се разходват по решение на общинския съвет чрез вътрешни компенсирани промени, без да се изменя приетият от общинския съвет начин на определяне и размер на таксата за битови отпадъци. Средствата могат да бъдат използвани и за почистване на нерагламентирано изхвърлени отпадъци.

Продължават и се завишават дейностите по прилагането на мерките по принудителното събиране, с цел повишение на събираемостта. Влияние върху размера на събираните средства оказва и повишението на данъчните оценки на имотите в отделните населени места по обективни причини /престрояване, надстрояване, смяна на предназначение и др./, така също и коректно декларираните имоти в населените места след извършване на проверка от служителите в приходното звено, съвместно със звеното по обществен ред и контрол.

Собствените приходи от такси от административни и технически услуги и доходи от собственост са предвидени в близък до изпълнението през текущата година размер. За дейността на детската кухня са предвидени такси за подготовка на храна в размер на 20 000 лв.

Като други неданъчни приходи са предвидени постъпленията от лица, различни от общините, ползващи услугите за приемане на отпадъци на Регионалната система за управление на отпадъците в регион Варна (Аксаково).

Постъпленията от продажба на нефинансови активи са планирани съобразно програмата за разпореждане с имотите – общинска собственост, отчитайки влиянието на икономическата среда и непостоянния им характер, както и от разпореждането с общинска собственост, вследствие урегулиране на имоти по ЗУТ.

Планирани са средства за глоби и неустойки, които се очаква да постъпят след съдебни решения по заведени от Община Аксаково дела, вкл. и за неправомерно изплатени суми по финансови корекции.

По бюджета за 2024г. и прогнозния период 2025-2027г. са предвидени средства от дарения по сключени договори през 2020 година.

Предвидени са и средства от трансфери:

- да постъпят по сметка на Община Аксаково трансфери от общините Варна, Белослав и Аврен за ползване на Регионално депо за неопасни отпадъци в с. Вълген, в общ размер на 820 000 лв.
- като предоставени трансфери са предвидени средствата за собствено финансиране за заплащане дейностите при изпълнение на проекти на Община Аксаково по програми на Европейския съюз в размер на 113 672 лв.

В приходите през 2024г. е предвидено възстановяване на предоставена възмездна финансова помощ през 2023 г., в размер на 964 017 лв.

През 2023г. е предоставена временна финансова помощ на читалищата при изпълнение на проекти с финансиране по Програма за морско дело и рибарство 2014-2020 г., процедура за подбор на проекти BG14MFOR001-4.094 „Подобряване на достъпа до рибарска инфраструктура и увеличаване на синия потенциал“, Мярка 2.1.1. „Подобряване на достъпа до рибарска инфраструктура и увеличаване на синия потенциал“ от Стратегията за ВОМР на МИРГ „Варна, район Аспарухово-Белослав – Аксаково“:

- на "ПРОСВЕТА-1905" НЧ за финансиране на плащания за изпълнение на дейностите по проект: „Културен център „Син растеж““, финансиран с договор № BG14MFOR001-4.094-0006;

- на "БЪДЕЩЕ 1871" НЧ за финансиране на плащания за изпълнение на дейностите по проект: „Интерактивен културно- информационен център „Син растеж““, финансиран с договор № BG14MFOR001-4.094-0005;

- на "ОТЕЦ ПАЙСИЙ - 1941" НЧ за финансиране на плащания за изпълнение на дейностите по проект: „Интерактивен музей „Рибарство и Син растеж““, финансиран с договор № BG14MFOR001-4.094-0004

В проекто-бюджета за 2024г. са предвидени 120 000 лв., получени от Министерство на туризма за предоставяне на 50 % авансово плащане, съгласно подписано партньорско споразумение при изпълнение на проект „Промотиране на Българското Черноморие и община Аксаково на туристическия пазар“, по процедура BG-176789478-2023-01 „Програма за финансиране на маркетингови дейности на туристически услуги в черноморските общини в Република България“. Очаква се през 2024г. да се получат още 120 000 лв. от Министерство на туризма за предоставяне на 50 % авансово плащане, съгласно подписано партньорско споразумение при изпълнение на проект „Промотиране на Българското Черноморие и община Аксаково на туристическия пазар“, по същата процедура.

За финансиране на бюджетното салдо е предвидено:

Предвиден е преходния остатък в местните дейности от 2023 г. в общ размер 1 386 294 лв., без наличностите от събраните средства за обезпечения по чл. 60, ал. 2, т. 1 и 2 от ЗУО, като за финансиране на текущите разходи през 2024 г. е в размер на 308 514 лв.:

- остатък от целеви средства от ПМС от 2023г. за финансиране на разходите за обслужване от банките на операциите на бюджетните организации по събирането на приходи и др. постъпления чрез картови плащания – 402 лв.
- от други собствени приходи – 308 112 лв.

Наличностите от събраните средства за обезпечения по чл. 60, ал. 2, т. 1 и 2 от ЗУО са в размер на 1 512 818 лв., като са предвидени и очакваните наличности по специалната сметка в края на 2024г.

Преходният остатък от 2023г. в делегираните от държавата дейности, предвиден по бюджета за 2024 г. е в общ размер на 2 298 014 лв., като за финансиране на текущите разходи през 2024 г. е в размер на 349 167 лв.:

- остатък във функция „Отбрана и сигурност“ – 8 031 лв.
- остатък във функция „Образование“ – 297 699 лв.
- остатък във функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“ – 37 163 лв.
- остатък във функция „Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело“ – 6 274 лв.

Предвидено е и съответно възстановяване в ЦБ на неразходвани средства за финансиране на разходите за обслужване от банките на операциите на бюджетните организации по събирането на приходи и др. постъпления чрез картови плащания в размер на 170 лв.

В приходите през 2024 г и в бюджетната прогноза са предвидени и средства за погашенията по общинския дълг в размер на 624 960 лв., поет с договор през 2018 г. с УниКредит Булбанк за финансиране на инвестиционни проекти, обекти от капиталовата програма на Община Аксаково, в полза на местната общност, като погасяването на кредита ще приключи до 25.09.2028 г.

Средствата за “Издръжка” в местните дейности се предвиждат за: храна, постелен инвентар и облекло, учебни разходи, материали, вода, горива, електроенергия, текущи ремонти, разходи за външни услуги, данъци, такси, застраховки, командировки, обезщетения, помощи, глоби, социално-битово и културно обслужване /СБКО/, субсидии и др.

- За местните дейности във функция “Образование” са разчетени 78 180 лв., представляващи средства за издръжка, в т.ч. и за текущи ремонти в дейност „Столове“. Закуските и обядите в столовете се предлагат на учениците по цени, в които е включена само стойността на хранителните продукти, вложени при приготвянето им.

- За дейността на детската кухня във функция „Здравеопазване“ са предвидени средства за храна в размер на 33 800 лв., като таксата не е променена и е в размер на 1,20 лв. и дейността се дофинансира с други общински приходи, в размер на 13 800 лв.

- За разходи за дейностите на „АМЦСМП - АКСАКОВО“ ЕООД са предвидени 63 250 лв.

- За дейността на Общинско социално предприятие за обществено хранене „Домашен социален патронаж” са предвидени средства в размер на 339 606 лв., като планираните приходи от такси са 87 000 лв. През 2024г. при отново се изпълнява предоставяне на услугата „Топъл обяд в община Аксаково“, операция „Топъл обяд“ по Оперативна програма за храни и основно материално подпомагане 2021-2027, съфинансирана от Европейски социален фонд плюс.

- За подобряване на вида на паркове в населените места, благоустрояване на обществени терени, вкл. и гробищните паркове, са планирани средства за озеленяване и поддръжка в размер на 189 500 лв.;
- Предвидени са и средства за превантивни действия за намаляване на вредните последствия от кризи, бедствия и аварии в размер на 5 000 лв.
- Предвидени са средства общо в размер 555 240 лв. за доплащане на: карти за транспорт на пенсионерите навършили 68г. възраст, живеещи с постоянен адрес в населените места на територията на Община Аксаково за период от 12 месеца, без ограничаване на броя на пътуванията; транспортни разноски на деца до рехабилитационни центрове и др. специални заведения в гр.Варна; транспортни разноски на ученици в езикови, професионални и профилирани паралелки в училищата в гр.Варна и Община Аксаково, придружаващи родители/настойници на ученици до специални училища в гр. Варна и студенти редовно обучение в гр. Варна, както и за хората с увреждания с намалена работоспособност над 70,99 на сто;
- За текущи ремонти и зимно поддържане на пътища и улици са предвидени 705 000 лв., като са включени и неразплатените разходи от 2023г.;
- За текущ ремонт и издръжка на осветлението на улици и площади в населените места са предвидени 451 240 лв.;
- За ремонт на детски и спортни площадки и на спиркови заслони, както и на други обществени територии в населените места са предвидени 280 200 лв.
- Издръжката в дейност "Чистота" е предвидено да се покрива с част от приходите от таксата за битови отпадъци през 2024г., имайки предвид недължимите обезпечения и отчисления по ЗУО за 2023 г. и 2024 г. и други местни приходи. Във всички населени места на територията на Община Аксаково ще продължи организираното сметосъбиране и сметоизвозване, броят на съдовете за смет в някои населени места се увеличава, а честотата на извозването им компенсирано се променя в някои населени места, като продължава разделното събиране на отпадъците от опаковки за градовете Аксаково и Игнатиево. В изпълнение на проект „Изграждане на регионалната система за управление на отпадъците в регион Варна / Аксаково /” е въведено разделно събиране на зелените отпадъци, като на територията на Общината са разставени общо 130 контейнера, като през 2024 г. е предвидена доставка на нови контейнери с оглед подмяна и допълване на системата. Предвижда се и разширение на създадената организация за по-ефективно събиране на строителни отпадъци за оползотворяване и едрогабаритни отпадъци.
- За поддържане чистотата на обществените територии, дезакаризация, почистване на гробищни паркове и стари замърсявания и др., са предвидени средства в размер 860 126 лв., в т.ч. и 180 000 лв. за почистване на нерегламентирани замърсявания и други обществени територии. В разходите по дейността, освен за основно сметосъбиране и сметоизвозване, са включени и средства в размер на 90 000 лв. за събиране на строителни отпадъци за оползотворяване и едрогабаритни отпадъци и за почистване на замърсявания и др. Планирани са и средствата за разходите на общините Варна и Белослав и лицата, със сключени индивидуални договори за приемане на отпадъци на Регионалната система за управление на отпадъците в регион Варна (Аксаково) в размер на 2 320 000 лв., като при увеличение на отпадъците, приемани на депото през текущия период, ще се предприемат мерки за актуализиране на бюджетните пера.
- В издръжката на дейност „Управление на дейностите по отпадъците” е предвидено да се отчитат всички разходи по мониторинга, поддръжката, изграждането, рекултивацията и следексплоатационните грижи на депата за ТБО в с.Въглен, подобряване дейностите по управление на отпадъците, както и преходен остатък от 2023г.
- За ремонти на сгради общинска собственост /детски градини, кметства, клубове на пенсионера, читалища и др./ са планирани 527 980 лв., като са включени и неразплатените разходи от 2023г.;
- За провеждане на празнични мероприятия по населените места, мероприятия на пенсионерите и инвалидите, са планирани средства в общ размер 15 000 лв.;
- За подпомагане на спортните клубове и издръжка на спортната база са заделени 383 955 лв., в т.ч. собственото финансиране на ремонтните дейности по проект „Ремонтни дейности на стадиона в гр. Аксаково, включващи възстановяване и обновяване настилката на пистата за бягане и почистване и ремонт на част от дренажната и отводнителна системи“ към Министерство на спорта;

- За дофинансиране дейността на „Кризисния център“ са предвидени средства в размер на 11 500 лв.;
- За дофинансиране на дейност „Общинска администрация“ са предвидени 1 105 930 лв.;
- За дофинансиране на училищата с маломерни и слети паралелки са предвидени 16 000 лв.;
- За дофинансиране на делегираната от държавата дейност „Читалища“ за читалищни дейности, в т.ч. за осигуряване на устойчивост при изпълнение на проекти, финансирани със средства от ЕС и за участие на колективите в национални и международни прояви, в размер на 103 484 лв.
- Целева субсидия за проект за основен ремонт на църквата в гр. Аксаково 30 000 лв.;
- За дофинансиране на социалните дейности са предвидени 22 300 лв.

При предоставяне на услуги, за които не постъпват достатъчно приходи /като Общинско социално предприятие за обществено хранене „Домашен социален патронаж“, детска кухня и др./, ще се използват средствата от обща изравнителна субсидия и от други собствени приходи на общината, с изключение на приходите от собственост, такса за битови отпадъци и др. целеви приходи.

Във връзка с образуваните съдебни дела от Община Аксаково са предвидени средства за такси и правна защита.

Бюджетът за капиталовите разходи е съставен в размер на **10 983 459 лв.**, които се финансират:

- от предвидения за Община Аксаково със ЗДБРБ за 2024 г. трансфер за целева субсидия за капиталови разходи в размер 1 898 800 лв.;
- остатък от целева субсидия за капиталови разходи от 2019 г. – 18 935 лв.
- остатък от целева субсидия за капиталови разходи от 2020 г. – 75 600 лв.
- остатък от целева субсидия за капиталови разходи от 2022 г. – 13 342 лв.
- остатък от целева субсидия за капиталови разходи от 2023 г. – 164 742 лв.
- остатък във функция „Образование“ – 1 946 472 лв., в т.ч. получени средства от МОН за ремонт на училищата в гр. Игнатиево и с. Вълген в размер на 1 922 651 лв.;
- остатък от други собствени приходи – 66 560 лв.
- от отчисления и обезпечения по чл.60 и чл.64 от ЗУО за периода 2022-2023г. в размер на 1 857 642 лв.
- от приходи от продажба на нефинансови активи през 2024г. – 224 976 лв.
- от други собствени приходи през 2024 г. – 977 326 лв.
- от средства по стандарти за поддръжка на материално-техническата база в образованието – 83 600 лв.
- от набирателна сметка в РИОСВ за отчисления по чл.64 от ЗУО, в размер 2 296 686 лв.;
- от събрани отчисления и обезпечения по чл.60 и чл.64 от ЗУО за 2024г. в размер на 1 358 778 лв.

Целите на изпълнението на обектите от капиталовата програма на Общината е обновяването и модернизирването на спортната, образователната, социалната, културната, пътната и уличната инфраструктура в Община Аксаково, както и повишаването на нейното качество и ефективност. Създаването на подходящи условия за обучение и работа в общинските спортни, образователни, административни, културни и социални институции, съизмерими с европейските, което е водещ приоритет в управлението на Община Аксаково.

Инвестиционната програма на Община Аксаково за 2024 г. е изразена в Поименен списък на капиталовите разходи за бюджет 2023 г., актуализираната бюджетна прогноза за 2025-2026 г., както и прогнозата за 2027г. на Община Аксаково.

Отделно от предвидените обекти в Инвестиционната програма на Община Аксаково за 2024 г., със Закон за държавния бюджет на Република България за 2024г. са одобрени лимити на капиталови разходи за финансиране на приоритетни обекти на Община Аксаково, както следва:

- "Подобряване водоснабдителната система на с. Любен Каравелово", с обща прогнозна стойност на проекта 7 553 200 лв. и одобрен прогнозен бюджет за 2024 г. - 7 553 200 лв.
- "Рехабилитация и реконструкция на път VAR2033/III – 902, Оброчище – Кичево / – Орешак – Граница общ. (Аксаково – Варна) – Каменар – / VAR2028 /", с обща прогнозна стойност на проекта 6 078 000 и одобрен прогнозен бюджет за 2024 г. – 3 000 000 лв.

- "Рехабилитация и реконструкция на път VAR2021 /I-2, Девня – Варна/ – Игнатиево – Доброглед – III – 2901/", с обща прогнозна стойност на проекта 5 848 000 и одобрен прогнозен бюджет за 2024 г. – 2 270 000 лв.
- "Неотложно възстановителни работи на улици и отводнителни канавки от ОТ4 до ОТ17, от ОТ100 до ОТ19 и поясни канали от ОТ1+50м до ОТ100 в с. Въглен, Община Аксаково", с обща прогнозна стойност на проекта 2 187 200 и одобрен прогнозен бюджет за 2024 г. – 2 176 600 лв.

Тези обекти не са планирани в първоначалната в Инвестиционната програма на Община Аксаково за 2024 г., тъй като е определен допълнителен ред за тяхното финансиране. Министърът на регионалното развитие и благоустройството ще сключва с кметовете на общините споразумения, със срок на изпълнение и въвеждане в експлоатация на обектите до 31 декември 2026 г. В отделно Постановление ще се определи реда и условията за сключване на споразуменията и усвояване на средствата. Средствата за финансиране на споразуменията ще се предоставят от централния бюджет по реда на чл. 109, ал. 3 от Закона за публичните финанси /с промяна на бюджетните взаимоотношения/.

Освен предвидените средства по така съставения бюджет, през течение на годината на Общината ще бъдат предоставени чрез трансфери допълнителни средства за: разходи за възнаграждения на лични асистенти по Закона за личната помощ, присъдени издръжки, превоз на ученици, част от превозните разходи на учителите, за физкултура и спорт на деца и ученици, междуселищни превози, за безплатни учебници на учениците от I до VII клас и децата в подготвителните групи и класове и други по решение на Правителството.

През годината общинска администрация непрекъснато ще полага усилия за осигуряване на допълнителни средства от актуални програми и организации, които подкрепят общински проекти, дарения и др. В подготовения индикативен разчет за средствата от Европейския съюз се включват средствата по одобрени проекти на Община Аксаково по Оперативните програми.

През 2024г. ще продължи изпълнението, както и ще започне дейността по сключените нови договори за проекти, с насоченост в инфраструктурата, социалната и образователна сфера по оперативните програми на Европейския съюз, международни и национални програми:

Проекти, които се изпълняват през 2023г. и продължават през 2024 г.

1. Проект „Приеми ме 2015”, бюджетна линия BG05M9OP001–2.003 „Приеми ме 2015”, ДПБФ № BG05M9OP001-2.002-0132-C01. Към отчетния период в Община Аксаково в 35 приемни семейства са настанени 31 деца. Проектът е със срок до 31.12.2023г. Нов договор през м.01.2024г.
2. Национална програма „Активиране на неактивни лица”- назначен е един младши специалист, младежки медиатор, който осъществява дейност по идентифициране на младежи до 29 г., които не работят, не учат и не са регистрирани в дирекция „Бюро по труда“ (ДБТ) и техните потребности чрез събиране на информация и провеждане на неформални срещи – индивидуални и групови, с цел формиране на тяхното активно поведение на пазара на труда, по въпроси, свързани със заетостта, професионалното обучение, информиране и консултиране - срок от 01.01.2018 – до 31.12.2024 г.;
3. По сключено Споразумение между Националния осигурителен институт, Агенцията за социално подпомагане и Община Аксаково за предоставяне на лична помощ в съответствие с установеното в Закона за личната помощ работят 110 лични асистенти, съответно за 108 потребители;
4. „Топъл обяд в община Аксаково по Процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма за храни и основно материално подпомагане 2021-2027, BG05SFPR003-1.001 - "Топъл обяд“;
5. „Изграждане нова сграда на детска градина „Добри Чинтулов“ – с. Въглен, общ. Аксаково“ по Програма за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2020 – 2022г. Одобрени 600 000 лв.;

6. Проект "Активно приобщаване в системата на предучилищното и училищно образование" в училищата и детските градини на територията на Община Аксаково;

7. Закупуване на електрически автомобил към Национален доверителен ЕКО ФОНД. Общ бюджет 22 870 лева;

8. „Грижа в дома в община Аксаково“ по процедура BG05SFPR002-2.001 по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027. Срок от 03.04.23г. до 01.04.24 г. Общ бюджет 641 870 лева.;

9. „Укрепване на общинския капацитет за социално включване в община Аксаково“ BG05SFPR002-2.002 по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027. Срок от 01.03.23г. до 01.04.24 г. Общ бюджет 77 115 лева.

10. „Повишаване ролята и отговорностите на гражданите в демократичното развитие на местно ниво в община Аксаково“ по Оперативна програма „Добро управление“ . Община Аксаково е партньор на НПО в изпълнение на дейностите по проекта;

Нови проекти, които ще се изпълняват от 2024 г.

1. „Основен ремонт на съществуваща общинска сграда в УПИ I – читалище, кв.24 по плана на гр. Игнатиево чрез МИГ „Девня-Аксаково“ по „Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.“;

2. „Рехабилитация и реконструкция на участък от път VAR 1023 /от строителна граница на гр. Аксаково до строителна граница на гр. Игнатиево/“ по „Програма за развитие на селските райони“ 2014-2020 г.;

3. „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в общински сгради – ДГ „Детство мое“ и ДГ „Дружба“ в гр. Аксаково“ по „Програма за развитие на селските райони“ 2014-2020 г.;

4. Ремонтни дейности на стадиона в гр. Аксаково, включващи възстановяване и обновяване настилната на пистата за бягане и почистване и ремонт на част от дренажната и отводнителна системи.-Програма на Министерството на младежта и спорта.

5. „Промотиране на Българското Черноморие и община Аксаково на немския туристически пазар“, по процедура „Програма за финансиране на маркетингови дейности на туристически услуги в черноморските общини в Република България“, одобрен за финансиране от министъра на туризма, в партньорство с „ТУИ-Германия“ и „Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт“;

6. „Промотиране на Българското Черноморие и община Аксаково на туристическия пазар“, по процедура „Програма за финансиране на маркетингови дейности на туристически услуги в черноморските общини в Република България“, одобрен за финансиране от министъра на туризма, в партньорство с „ТУИ-Полша“ и „Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт“;

7. „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност (енергийно обновяване) на административната сграда на Община Аксаково с адрес: гр. Аксаково, ул. „Георги Петлешев“ №58б“, процедура: Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт към Инвестиция „ПОДКРЕПА ЗА ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДНИЯ ФОНД“ на Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България;

8. „Ремонт и обновяване сградата на ОУ "Христо Смирненски" с.Въглен, Община Аксаково“- Програма на Министерство на образованието и науката;

9. „Ремонт и обновяване сградата на СУ "Св.св.Кирил и Методий", гр.Игнатиево, Община Аксаково“- Програма на Министерство на образованието и науката.

През 2024г. СНЦ МИГ „Девня – Аксаково“ ще изпълнява дейностите по Стратегия за водено от общностите местно развитие №РД 50-185/29.11.2016г.

Подадени са и други проекти по национални програми, регионални програми и програми на ЕС:

1. „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност (енергийно обновяване) на сградата на Народно читалище “Бъдеще-1871“ с. Ботево, община Аксаково и на сградата на Народно читалище “Просвета-1922“ с. Любен Каравелово, община Аксаково“, процедура: Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване,

култура и спорт към Инвестиция „ПОДКРЕПА ЗА ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДНИЯ ФОНД“ на Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България.

2. „Изграждане на нов учебен корпус към СУ Св. Климент Охридски гр. Аксаково“- Програма на Министерство на образованието и науката;

3. „Изграждане на нов учебен корпус към ОУ "Иван Вазов" с. Л. Каравелово“ “- Програма на Министерство на образованието и науката;

4. "Изграждане нова сграда на детска градина в с. Л. Каравелово, общ. Аксаково“ “- Програма на Министерство на образованието и науката;

5. „Изграждане на физкултурен салон към ОУ "Христо Смирненски" с. Вълген“ “- Програма на Министерство на образованието и науката;

6. „Изграждане на физкултурен салон към ОУ Св. Климент Охридски" с. Изворско“ “- Програма на Министерство на образованието и науката;

7. „Изграждане на физкултурен салон към ОУ "Св. Климент Охридски" с. Кичево“ “- Програма на Министерство на образованието и науката.

С местни приходи продължава поддържането на устойчивост по проект:

1. „Подкрепа за равнопоставен живот“ по мярка 1 „Услуги за подкрепа на жертвите на домашно насилие, основано на полов признак“ Програма BG 12 на Норвежкия финансов механизъм 2009-2014.

Като резюме на изложеното може да се каже, че в проекто-бюджета за 2024г., актуализираната прогноза за периода 2025-2026г.и прогнозата за 2027г. са предвидени оптимален размер от средства, както за инфраструктурни обекти, така и за социални дейности, с които Общината да осъществява своята дейност, така че да запази постигнатото ниво на публичните услуги, отчитайки рисковите фактори и хипотези, да продължи дейностите по тяхното подобряване и отговори на нарастващите потребности и очаквания на гражданите. Така съставен, общинският бюджет е изправен пред сериозни предизвикателства, но постига като годишна цел за 2024 г. запазване на постигнатото ниво на публичните услуги, предоставяни до сега от Общината, при възможност подобряване и включване на нови. За това обаче, се изисква той да бъде изпълнен в приходната част и разумно изразходван в разходната част, съобразно размерите на постъпленията и при икономии на предвидените средства по бюджетните параграфи. Това може да стане при пълна подкрепа на местната общност, съдействието на общинските съветници и ръководствата на дейностите, финансирани от общинския бюджет, като с общи усилия работим за благо на нашите населени места.

На основание чл.15 от Закона за общинския дълг, следва да се обсъди с местната общност намерението на Общината да поема общински дълг в проекто-бюджета за 2024 г. и прогнозния период от 2025-2027 г.

За обслужването на проектите, за които ще се сключат договори за безвъзмездна помощ, Община Аксаково ще се възползва от възможността да кандидатства за безлихвени заеми от централния бюджет за финансиране на разходи до възстановяването им по одобрени проекти по програми, съфинансирани от Европейския съюз и др. международни програми, съгласно действащата нормативна уредба.

За ежемесечното обслужване на плащанията по проектите, съфинансирани от Европейския съюз и др. международни програми, до възстановяването им от Управляващите органи и други непредвидени разходи, ще се поемат безлихвени заеми по реда на Закона за публичните финанси за временен недостиг на средства по бюджета на общината. За тези заеми не се изискват обезпечения по реда на Закона за особените залози.

В предложенията по проекто-бюджета за 2024г. са включени следните разчети и лимити:

1. Разчети за целеви разходи и субсидии, както следва :

- Членски внос за Национално сдружение на общините в РБ в размер до 9 500 лв.
- Членски внос за Асоциация на българските черноморски общини в размер на 1 000 лв.
- Членски внос за Национална асоциация на действащите председатели на Общински съвети в РБ в размер до 933 лв.

- Членски внос към „Асоциация по В и К в област Варна“, в размер на 1 193 лв.
- Членски внос за Национална асоциация на секретарите на общините в РБ, в размер до 933 лв.
- Членски внос за Асоциация на еколозите от общините в България /АСЕКОБ/ в размер до 37 лв.
- Членския внос към СНЦ „Местна инициативна рибарска група /МИРГ/ Варна, район Аспарухово – Белослав – Аксаково“, в размер на 1 000 лв.
- Членски внос към Национален алианс за социална отговорност, в размер на 100 лв.
- Членския внос към СНЦ „Местна инициативна група /МИГ/ Девня – Аксаково“, в размер на 6 000 лв.
- Общински вестник до 20 000 лв.
- Помощи на пенсионери навършили 68г. възраст и живеещи с постоянен адрес в населените места на територията на Община Аксаково за доплащане стойността на картите за междуселищен транспорт до гр. Варна и в рамките на Община Аксаково, за периода до 01.03.2025г., в размер 374 000 лв.
- Помощи за ученици в езикови, професионални и профилирани паралелки и специализирани училища, придружаващи родители/настойници на ученици до специални училища и студенти редовно обучение, включително докторантите в редовна форма на обучение, живеещи с постоянен адрес в населените места на територията на Община Аксаково за доплащане стойността на картите за междуселищен транспорт до гр. Варна и в рамките на Община Аксаково, за периода до 01.03.2025г., в размер 92 400 лв.
- Помощи за транспортните разходи за деца, провеждащи рехабилитационни процедури в дневни центрове за социални услуги и др. специални заведения в гр. Варна в размер до 5040 лв.
- Помощи за хората с увреждания с намалена работоспособност над 70,99 на сто и живеещи с постоянен адрес в населените места на територията на Община Аксаково за доплащане стойността на картите за междуселищен транспорт до гр. Варна и в рамките на Община Аксаково, за периода до 01.03.2025г., в размер 175 000 лв.
- Безплатни услуги за погребения до 2 500 лв.
- Дофинансиране на общообразователните училища, както следва:
 - ОУ „Св.Климент Охридски“ с.Кичево - 12 000 лв.
 - - ОУ „Св.Климент Охридски“ с.Изворско - 4 000 лв.
- Дофинансиране на делегираната от държавата дейност „Общинска администрация“ в размер на 1 105 930 лв.
- Текущ трансфер за „АМЦСМП - АКСАКОВО" ЕООД за разходи за дейността на здравното заведение за 2024г., в размер на 63 250 лв.
- Дофинансиране на делегираната от държавата дейност „Кризисен център“ в размер до 11500 лв.
- Помощи за населението, по повод провеждането на празнични мероприятия и кръводаряване, в размер до 15 000 лв.
- Дофинансиране на дейност „Програми за временна заетост“ в размер до 300 лв.
- Дофинансиране на дейност „Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания“ за осигуряване на специализирана охрана в размер до 22 000 лв.
- Дофинансиране на делегираната от държавата дейност „Читалища“ за капиталови разходи в размер на 15 800 лв.
- Дофинансиране на делегираната от държавата дейност „Читалища“ за читалищни дейности, в т.ч. за осигуряване на устойчивост при изпълнение на проекти, финансирани със средства от ЕС и за участие на колективите в национални и международни прояви, в размер на 103 484 лв.

2. Лимити за разходи :

- СБКО, в размер 3 % от утвърдените разходи за основни заплати на лицата, назначени по трудови правоотношения;
- Разходи за рекламни материали в размер до 25 000 лв.

- За режимни разноси за приготвяне на храна в столовете за ученическо и детско хранене в размер до определените средства за издръжка в дейността;
 - За приготвяне на храна за детските градини, детски ясли и училища - средно дневен оклад до 5,00 лв.
 - Утвърждава разчет на разходите по показатели, съгласно чл.45, ал.1, т.2 от ЗПФ за кметствата и населените места с кметски наместници в рамките на общия бюджет на община Аксаково за 2024г., в размер на 1 778 586 лв. и капиталовите разходи по населени места
3. Разчети за субсидии на организации с нестопанска цел, както следва:
- За подпомагане спортен клуб по борба „Приморец” гр.Аксаково, съгласно наредбата за условията и реда за финансово подпомагане на спортните клубове на територията на Община Аксаково в размер на 12 000 лв.
 - За подпомагане спортен клуб СФК „Аксаково“ гр. Аксаково, съгласно наредбата за условията и реда за финансово подпомагане на спортните клубове на територията на Община Аксаково в размер на 12 000 лв.
 - За подпомагане на спортен клуб ФК „Игнатиево” гр.Игнатиево, съгласно наредбата за условията и реда за финансово подпомагане на спортните клубове на територията на Община Аксаково в размер на 10 000 лв.
 - За подпомагане на спортен клуб СК „Дуло” гр.Аксаково, съгласно наредбата за условията и реда за финансово подпомагане на спортните клубове на територията на Община Аксаково в размер на 6 000 лв.
 - За финансиране дейността на читалищата със субсидията, определена със ЗДБРБ за 2024 г., в размер на 385 112 лв.
 - Целева субсидия за проект за реконструкция и разширение на църковен храм "Св.Успение Богородично" в гр.Аксаково в размер до 30 000 лв.
4. Максималния размер на дълга, както следва:
- Максимален размер на новия общинския дълг за 2024 г. – 200 000 лв.
 - Максимален размер на общинския дълг към края на 2024 г. – 2 542 491 лв.

ИНЖ.АТАНАС СТОИЛОВ
Кмет на Община Аксаково

Съгласували:

Руска Илиева

Ивета Николова